

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาประชากรนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของโลก เนื่องจากการเพิ่มของประชากร ทั่วโลกจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศด้อยพัฒนา และประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศทางแถบเอเชีย เพราะการที่ประชากรเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นนี้ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการศึกษา การสาธารณสุข ตลอดจนด้านเศรษฐกิจและสังคม สำหรับประเทศไทยอัตราเพิ่มของประชากรจัดอยู่ในอันดับสูงของโลกประเทศหนึ่ง คือประมาณ ๑.๑ % ต่อปี ฉะนั้นในปีหนึ่งจะมีประชากรเพิ่มขึ้นประมาณกว่าล้านคน ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งของประเทศไทย เพราะจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย ปัญหาคนว่างงาน ปัญหาการขาดแคลนโรงเรียน ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม และปัญหาสิ่งแวดล้อมสกปรก จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพื่อคลี่คลายปัญหาเหล่านี้อย่างรีบด่วน มิฉะนั้นการพัฒนาประเทศจะดำเนินไปไม่ได้โดยสอดคล้องตามความมุ่งหมาย การชลอการเกิดโดยการวางแผนครอบครัว นับเป็นวิธีการที่รับรองกันในปัจจุบันนี้ ว่าเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาประชากร

การวางแผนครอบครัวจะดำเนินไปได้ด้วยดี และประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาและวิจัย เพื่อหาข้อมูลในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนความรู้ทัศนคติ และการยอมรับปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว นอกจากนี้ยังต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดี การศึกษาถึงทัศนคติของประชากรที่มีต่อการสมรส ตลอดจนการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อทัศนคติของประชากรในด้านนี้ เป็นข้อมูลที่สำคัญอันหนึ่งในการที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป จึงทำให้สนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติของบิดามารดาที่มีต่อการสมรสของบุตรในวัยที่เหมาะสมในการสมรส การเลือกคู่สมรส แบบครอบครัวของคู่สมรส ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากร อันอาจมีผลต่อทัศนคติในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ดังนั้นการ

วิจัยในเรื่องนี้จึงอาจนับว่าเป็นการเพิ่มความรู้เกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศไทยอีกเรื่องหนึ่ง เพราะการศึกษาถึงภาวะสมรสในค่านต่าง ๆ ดังกล่าว ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปนั้น อาจมีผลทำให้ภาวะการเจริญพันธุ์เปลี่ยนแปลงได้

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องทัศนคติของบิกามารคาที่มีต่อการสมรสของบุตรนั้น มีผู้ศึกษาไว้อย่างมาก แต่พอสรุปการวิจัยเรื่องนี้จากเอกสารในประเทศต่าง ๆ ได้ว่า มีปัจจัยหลายค่านที่เกี่ยวข้อง และมีความสำคัญต่อทัศนคติในค่านนี้ ปัจจัยที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ปัจจัยค่านเศรษฐกิจ ปัจจัยค่านสังคม และปัจจัยค่านประชากร ซึ่งจะแยกพิจารณาปัจจัยดังกล่าวโดยลำดับต่อไป

๑. ปัจจัยค่านเศรษฐกิจ

๑.๑ อาชีพ จากการศึกษาผลการวิจัยต่าง ๆ พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อทัศนคติของบิกามารคาที่มีต่อการสมรสของบุตร มีการศึกษาว่า ปัจจัยอันหนึ่งซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นในค่านอายุที่เหมาะสมในการสมรสอย่างหนึ่งที่ทำให้คนสมรสเร็วหรือช้า ก็คือ อาชีพ^๑ ได้มีการศึกษาพบความแตกต่างในค่านความคิดเห็นเกี่ยวกับอายุแรกสมรสระหว่างกลุ่มคนที่อาชีพทางเกษตรกรรม และวิชาชีพสำหรับประเทศสวีเดน และสวิสเซอร์แลนด์^๒ Connel พบว่าในไอร์แลนด์ คนในกลุ่มเกษตรกรรมมีแนวโน้มที่จะให้บุตรของตนสมรสเร็วกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ^๓ จากการศึกษาที่

^๑G.W. Roberts, "Factors and Patterns of Fertility in Areas Where Fertility is Relatively High, World Population Conference, 1965, Vol. 1 (New York : United Nations, 1966), pp. 53

^๒Donald J. Bogue, Principles of Demography, (New York : John Willey & Sons, Inc. 1969), pp. 642 - 643

^๓D.V. Glass & D.E.C. Eversley, Population in History (London : Edward Arnold Publishers, Ltd., 1965), p. 41

ประเทศอินเดีย พบว่า คนในชนบทมักให้บุตรสาวและบุตรชายของตนสมรสเร็วกว่าในเมือง จึงได้พบว่าอายุแรกสมรสของสตรีในชนบท ๑๓.๔ - ๑๓.๖ ปี ของชาย ๒๑.๐ ปี ส่วนในเมืองนั้น อายุแรกสมรสของหญิง ๑๕.๕ ปี ชาย ๒๒.๕ ปี ในครอบครัวชาวนาญี่ปุ่นก็มักต้องการให้บุตรสมรสเร็ว เพราะครอบครัวชาวนามีความต้องการสมาชิกในครัวเรือนเป็นการเพิ่มกำลังแรงงานในครอบครัว ส่วนอาชีพอื่น ๆ ไม่มีความจำเป็นในเรื่องการช่วยค้ำแรงงาน จึงต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาสูง ดังนั้นอายุแรกสมรสของบุตรก็จะสูงขึ้น^๕ ซึ่งการศึกษาของ Kingsley Davis ในกลุ่มชาวนาของประเทศคองโกพัฒนา โดยเฉพาะทางแถบเอเชียก็ให้ผลเช่นเดียวกัน^๖ สำหรับประเทศไทยนั้น Mizuno ได้ทำการศึกษาในชาวนาที่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็พบว่าบิดามารดาจะให้บุตรของตนสมรสเร็ว เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการช่วยค้ำแรงงานในการทำนา และพบว่าอายุแรกสมรสที่คิดว่าเหมาะสมโดยเฉลี่ยของบุตรชาย ๒๔ ปี บุตรหญิง ๑๘ ปี^๗ จากการศึกษาของ สมหมาย วันสอน พบว่าในชนบทอาชีพของบิดามีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับอายุแรกสมรสของบุตร และพบว่าอายุแรกสมรสโดยเฉลี่ยของบุตรชายที่บิดามีอาชีพเป็นข้าราชการ ครู เท่ากับ ๒๔.๔ ปี กลุ่มอาชีพอื่น ๒๔.๒ ปี และกลุ่มอาชีพเกษตรกร ๒๓.๗ ปี

^๕Edwin D. Driver, Differential Fertility in Central India, (Princeton : Princeton University Press, 1963) p. 61

^๖R.P. Dore, "Japanese Rural Fertility ; Some Social and Economic Factors," Population Studies, Vol. VII, 1953 - 1954, pp. 64 - 66

^๗Kingsley Davis, "Institutional Patterns Favoring High Fertility in Underdeveloped Areas," Eugenics Quarterly, March 1955, Vol. 2, No 1. pp. 34 - 36

^๘Kochi Mizuno, "Multihousehold Compounds in Northeast Thailand," Asian Survey, October 1968, Vol. 8, No. 10, p. 846

^๙สมหมาย วันสอน, ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม และประชากรที่มีอิทธิพลต่ออายุแรกสมรสของคนไทยในชนบท (วิทยานิพนธ์เพื่อปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต, แผนกวิชาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔) หน้า ๒๒

สำหรับทัศนคติที่เกี่ยวกับแมครอมครวัของคูดมรต Kingsley Davis ได้ทำการ
ศึกษาในประเทศก๊อญพัฒนาทางแถบเอเซีย พบว่ามักเป็นแมครอมครวัขยาย เพราะเมื่ออาชีพเกษตร
กรรมมักต้องการใ้บุตรของตน และคูดมรตเข้ามาอยู่รวมในครอมครวัด้วย ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์
ทางเศรษฐกิจ ช่วยเพิ่มแรงงานใ้แก่ครอมครวัในการทำนา และพึ่งพาอาศัยกันในการใช้ชีวิตประจำ
วัน สำหรับประเทศไทยจากการศึกษาของ Mizuno ที่หมู่บ้านจังหวัดขอนแก่น ก็ให้ผลเช่นเดียว
กัน นอกจากนี้จากการศึกษาของ สุเทพ สุนทรภะตัส เกี่ยวกับโครงสร้างสังคมของหมู่บ้านภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ก็มีผลสนับสนุนการศึกษาของ Mizuno และพบรายงานทำนองเดียวกันจาก
การวิจัยสภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของประชาชนในเขตอำเภอภาคใต้ด้วย

จากการศึกษาที่อำเภอโพธารามพบว่า ส่วนมากคูดมรตมักจะใช้ชีวิตสมรสระยะสั้นใน
ครวัเรือนของบิดามารดา ทั้งนี้ก็วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว และภายหลังก็จะแยกครอมครวัออกไป จึง
พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของครอมครวัที่ตกเป็นตัวอย่าง เป็นครอมครวัประเภทที่ประกอบด้วยสามีภรรยา
และบุตรเท่านั้น

^๔ Davis, op. cit., pp. 34 - 35

^{๕๐} Mizuno, op. cit., pp. 845 - 846

^{๕๑} สุเทพ สุนทรภะตัส, "โครงสร้างทางสังคมของหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" สังคม
วิทยาของหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย-
ไทย, ๒๕๑๑) หน้า bb - bc

^{๕๒} Kamol Janlekhe, The Study of Economic and Social Condition of the
People in the Southern Community Development Area. (Local Affair Press,
Phaholyothin Road; Bangkok, 1967) pp. 11 - 13

^{๕๓} วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ, "ความต้องการและหาที่ของประชาชนที่มีต่อบริการด้านการวาง
แผนครอมครวั," การสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติ เรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ ๒.
(พระนคร : กองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๐๔) หน้า ๑๔๔

๑.๒ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

การแบ่งฐานะของครอบครัวนี้ได้จากการสังเกตการณ์ของผู้สัมภาษณ์ โดยสังเกตจากลักษณะของบ้าน จำนวนที่ดินที่ถือครอง ที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก ผลผลิตที่ได้คือป้อนทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

จากการวิจัยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยพบว่า บิคมารคาที่มีฐานะยากจนมักต้องการให้บุตรสาวของบุตรสาว เข้ามาอยู่รวมในครอบครัวด้วยชั่วระยะหนึ่งก่อน เพื่อช่วยในการทำมาหากิน^{๑๔} ซึ่งจากการศึกษาของ Kochi Mizuno ในหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๒๐ กิโลเมตร ก็ให้ผลเช่นเดียวกัน^{๑๕} Bryce Ryan ทำการศึกษาชาวสิงหลในประเทศลังกา พบว่าการสืบสกุลและการกำหนดที่อยู่อาศัยภายหลังการสมรสเป็นแบบการถ้อยฝ่ายบิคา^{๑๖} และได้พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจมีผลต่อทัศนคติของบิคมารคาในการกำหนดอายุที่เหมาะสมในการสมรสของบุตรสาว คือในสมัยแรกบิคมารคาจะนิยมให้บุตรสาวสมรสในขณะที่ยังน้อย โดยหวังผลประโยชน์คือค่าสินสอดจากการสมรสของบุตรสาว ต่อมาอัตราค่าสินสอดเปลี่ยนแปลงไปคือ เพิ่มสูงขึ้น บิคมารคาของฝ่ายชายก็ต้องให้ระยะเวลาการสมรสออกไปเพื่อสะสมเงิน ดังนั้น อายุแรกสมรสของทั้งชายและหญิงชาวสิงหลจึงเพิ่มสูงขึ้น^{๑๗} Mizuno พบว่า ทัศนคติของบิคมารคาที่มีต่ออายุที่เหมาะสมในการสมรสของบุตรสาวสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยนั้น สำหรับ

^{๑๔} สุเทพ สุนทรเกดซ์, เรื่องเดิม, หน้า ๖๖ - ๖๘

^{๑๕} Mizuno, loc. cit.

^{๑๖} Bryce Ryan, Institutional Factors in Sinhalese Fertility, The Milbank Memorial Fund Quarterly, October 1952, Vol. 30, No. 4., p. 366

^{๑๗} Ibid., pp. 364 - 365

บุตรชายและบุตรหญิง อายุที่คิดว่าเหมาะสมโดยเฉลี่ย คือ ๒๔ ปี และ ๑๔ ตามลำดับ จากการศึกษาชาวสิงหลของ Bryce Ryan นั้น พบว่าทัศนคติในการเลือกบุตรของชาวสิงหลเปลี่ยนไปจากสมัยก่อนมาก คือ สมัยก่อนผู้ใหญ่จัดการสมรสให้ โดยคู่สมรสต่างก็ไม่คุ้นเคยกันมาก่อนถึงร้อยละ ๕๗ แต่ปัจจุบันพบว่าร้อยละ ๔ ของคู่สมรส บิดามารดาเป็นผู้เลือกคู่ให้ ร้อยละ ๑๓ เลือกคู่สมรสเองโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากบิดามารดา นอกเหนือไปจากนี้ต่างเลือกคู่สมรสเองด้วยความพอใจซึ่งกันและกัน เช่นเดียวกับที่ Mizuno ได้พบว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยนั้น ส่วนมากมักจะให้บุตรของตนเลือกคู่เอง บางครั้งบิดามารคามีส่วนร่วมในการออกความเห็น ซึ่งจากการศึกษาของ Wijeyewardene ในหมู่บ้านทางภาคเหนือของไทยที่จังหวัดเชียงใหม่ พบก็ ใกล้เคียงกัน แต่จากการศึกษาของ Kaufman ในหมู่บ้านบางซวด ซึ่งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทยนั้น พบว่าส่วนใหญ่แล้ว บิดามารดาเป็นผู้เลือกคู่ครองให้บุตร

๒. ปัจจัยด้านสังคม

๒.๑ การศึกษา เป็นที่ปรากฏแล้วว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงสามารถประกอบอาชีพที่มีรายได้ดี โดยหลักทั่วไปบิดามารดาที่ได้รับการศึกษาก็ มักจะมีความคิดให้บุตรมีความก้าวหน้า และได้รับการศึกษาคงนั้นการศึกษาของบิดามารดาจึง เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อทัศนคติเกี่ยวกับการสมรส

Mizuno, op. cit., p. 850

Ryan, loc. cit.

Mizuno, op. cit., pp. 850 - 851

G. Wijeyewardene, "Some Aspects of Rural Life in Thailand" T.H. Silcock, Thailand Social and Economic Studies in Development, Canberra Australian National University Press, 1967, pp. 65 - 67

Ibid., p. 67

ของบุตร ทำให้อายุที่คิดว่าเหมาะสมในการสมรสของบุตรสูงขึ้น เพราะต้องใช้เวลาเพื่อการศึกษา การศึกษาในไต้หวันเพื่อความรู้ที่เพิ่มการศึกษาสูงจะมีทัศนคติต่อการสมรสของเด็กหนุ่มสาวอย่างไร โดย ทำการศึกษาจากครูทั้งชายและหญิงตามโรงเรียนต่าง ๆ พบว่าทัศนคติของครูทั้งชายและหญิงนี้คล้าย คลึงกัน คือ อายุแรกสมรสที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับหญิงและชายควร เป็น ๒๓.๖ และ ๒๗.๔ ปี ตาม ลำดับ และชายควรมีอายุมากกว่าหญิง ๓.๘ - ๔.๐ ปี^{๒๓}

จากการศึกษาที่อื่นเคย Kingsley Davis พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับอายุสมรสที่ เหมาะสมเปลี่ยนแปลงลงไปเช่นนั้น

เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๕๑

๒๐ % ของหญิงอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่งงาน

๔๔ % ของหญิงอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๙ ปี แต่งงาน

ปี ค.ศ. ๑๙๕๑

เกือบ ๑๐ % ของหญิงอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่งงาน

และ ๓๕ % ของหญิงอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๙ ปี แต่งงาน

แต่ปัจจุบันหญิงชาวอินเดียนแต่งงานเมื่ออายุสูงขึ้นกว่าเดิม เพราะพ่อแม่ต้องการให้บุตร ใ้รับการศึกษาสูง^{๒๔}

^{๒๓}Tae Ryong Kim, and Kyoung Sik Cho, Knowledge, Attitude and Behavior of Middle and High School Teachers with Regard to Population and Family Planning Education, The National Family Planning Center; December 1970, p. 69

^{๒๔}Davis, op. cit., p. 36

Yun Kim ได้ทำการศึกษาในเกาหลี พบว่าทัศนคติต่ออายุแรกสมรสได้เพิ่มขึ้นจาก
เดิมก่อนปี ๑๙๕๕ ชายชาวเกาหลีจะแต่งงานเมื่ออายุ ๒๖.๕ ปี หญิง ๑๙.๔ ปี แต่ปี ๑๙๖๐
ชายชาวเกาหลีจะแต่งงานอายุ ๒๘.๗ ปี และหญิง ๒๔.๐ ปี ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะในระยะหลังคน
ได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น ทัศนคติจึงเปลี่ยนไป บิคามารคาชาวเกาหลีจึงต้องการให้บุตรได้รับการ
ศึกษาสูง ^{๒๕}

R.P. Dore ได้ศึกษาในเขตชนบทของญี่ปุ่น และชี้ให้เห็นว่าทัศนคติต่ออายุแรกสมรส
ที่เหมาะสมได้เพิ่มขึ้นสูง ในปี ๑๙๖๐ ชายจะแต่งงานเมื่ออายุ ๒๖.๕๔ ปี และหญิง ๒๖.๕๒ ปี แต่
ในปี ๑๙๔๐ พบว่าชายเพิ่มเป็น ๒๕.๕๕ ปี และหญิง ๒๔.๖๐ ปี ^{๒๖}

จากการศึกษาในประเทศไทย น.พ.สุพร เกิดสว่าง พบว่าการศึกษามีความสัมพันธ์
ต่อทัศนคติในเรื่องอายุที่เหมาะสมในการสมรส โดยได้ทำการศึกษาทัศนคติค้านั้นในสตรีที่มีการศึกษา
สูงสำเร็จชั้นปริญญาพบว่า ๒๔.๗% (๕๔ ใน ๒๑๙ คน) เห็นว่าอายุที่เหมาะสมในการสมรสควรอยู่
ระหว่าง ๒๕ - ๒๕ ปี ^{๒๗} ซึ่งมีว่าสูงกว่าชาวชนบทซึ่งได้รับการศึกษาน้อยกว่ามากตามที่ Mizuno
ได้ทำการศึกษา พบว่าชาวชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าอายุที่คิดว่าเหมาะสมในการสมรส
ของบุตรชาย ๒๔ ปี และบุตรหญิง ๑๙ ปี ^{๒๘}

^{๒๕} The Ministry of Health and Social Affairs, Population and Family
Planning in Republic of Korea, Vol. 1. (Republic of Korea : March, 1970)
p. 440

^{๒๖} Dore, op. cit., pp. 62 - 64

^{๒๗} Suporn Koetsawang., and others, "KAP Study of Professional Women."
Siriraj Hospital Garzette, Vol. 21, No. 11, November 1969, p. 1094

^{๒๘} Mizuno, op. cit., p. 850

สำหรับทัศนคติในค่านิยมครอบครัว และการเลือกคูครองนั้น จากการศึกษาในไต้หวัน พบว่าทัศนคติของครูซึ่งได้รับการศึกษาสูงที่มีต่อเรื่องแบบครอบครัวของคู่สมรส ๕๖% คิดว่าคู่สมรส ควรอยู่ในครอบครัวเดี่ยว ๑๒% คิดว่าคู่สมรสควรอยู่กับพ่อแม่ ๕% คิดว่าคู่สมรสควรอยู่ร่วมกับ พ่อแม่และญาติพี่น้องด้วย และอีก ๒๕% คิดว่าขึ้นอยู่กับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม แต่หาเป็นไปได้ ก็ควรจะเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว ส่วนที่เหลืออีก ๓% ไม่ได้ให้คำตอบ ในด้านทัศนคติที่เกี่ยวกับการ เลือกคูครองนั้น ๔๔% ของครูคิดว่าเด็กควรได้เลือกคู่สมรสเอง ๑๒% คิดว่าควรให้พ่อแม่ได้เลือก ให้

๒.๒ แบบครอบครัว แบบครอบครัวในทางสังคมวิทยาได้แบ่งไว้อย่างกว้าง ๆ เป็น ๒ แบบ ใหญ่ ๆ คือ ครอบครัวแรกเริ่ม และครอบครัวขยาย ครอบครัวแรกเริ่มประกอบด้วยสมาชิกที่เป็น สามีภรรยาและบุตร ส่วนครอบครัวขยาย นอกจากสามี ภรรยาและบุตรแล้ว ก็ยังมีสมาชิกอื่น ๆ เช่น บิดา มารดา และญาติพี่น้องอาศัยร่วมด้วย แบบครอบครัวของบิคามารคาน่าจะมีผลต่อทัศนคติใน เรื่องแบบครอบครัวของบุตรภายหลังการสมรส โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะครอบครัวไทยในชนบทซึ่ง ต้องการแรงงานในการประกอบอาชีพกานเกษตรกรรม^{๓๐} Kingsley Davis ได้กล่าวไว้ว่า ภายหลังการสมรสแล้วครอบครัวขยายก็ยังมีอิทธิพลต่อคู่สมรส^{๓๑}

ในครอบครัวจีนและอินเดีย คู่สมรสอยู่ในวัยเด็กมีอายุแรกสมรสต่ำ เนื่องจากบิคามารคาน่า ซึ่งอยู่ในครอบครัวขยายจัดการสมรสให้ แต่ในไอร์แลนด์ซึ่งเป็นประเทศอุตสาหกรรม ครอบครัวเป็น

^{๒๙} Kim and Cho, op. cit., p. 70

^{๓๐} Mizuno, op. cit., p. 846

^{๓๑} Kingsley Davis and Judith Blake, "Social Structure and Fertility An Analytical Framework," Economic Development and Social Change, 1956, p. 215

แบบครอบครัวแรกเริ่ม ผู้สมรสต้องช่วยตัวเอง สร้างหลักฐานเอง ต้องใช้เวลาในการศึกษาและมีก
 ลาชีพ จึงต้องยืคเวลาสมรสออกไป ซึ่งมีผลทำให้อายุแรกสมรสของหนุ่มสาวชาวไอร์แลนด์สูง^{๗๒}
 ในทำนองเดียวกันจากการศึกษาเปรียบเทียบแบบครอบครัวอินเดีย และอเมริกันในวัยอายุแรกสมรส
 ที่เหมาะสมของ Andrew Collever พบว่า อินเดียซึ่งมีครอบครัวแบบขยาย บิคมารคาจะต้อง
 รับผิดชอบผลประโยชน์ต่าง ๆ ของวงศ์ตระกูล ต้องจัดการสมรสให้บุตร และมักจะให้บุตรสมรสเมื่อ
 อายุน้อย นอกจากนั้นผู้สมรสก็จะต้องพึ่งพาอาศัยครอบครัวขยายของบิคมารคาซึ่งอาศัยแต่เดิมต่อไป
 แต่ในอเมริกาซึ่งเป็นแบบครอบครัวแรกเริ่ม บิคมารคาจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้สมรสต้องช่วยตัวเอง
 จึงมีอายุแรกสมรสสูง^{๗๓}

๒.๓ ความเชื่อถือสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ ความเชื่อถือสิ่งนอกเหนือธรรมชาติซึ่งเกี่ยวข้องกับ
 ในค่านิยมสมรสนี้ยังไม่มีผู้ทำการศึกษามาก่อน แต่เป็นที่น่าสนใจว่าความเชื่ออันนี้จะมีอิทธิพลต่อ
 ทัศนคติของบิคมารคาในเรื่องการสมรสของบุตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับชาวชนบท ความเชื่อ
 ถือในเรื่องการถูกวางชะตาของผู้สมรสว่าขัดกันหรือไม่ อาจจะมีผลต่อทัศนคติในค่านิยมเลือกคู่ครอง
 เพราะถ้าบิคมารคามีความเชื่อถือในเรื่องนี้ อาจไม่ยอมให้บุตรของตนสมรสกับที่เลือกเอง เนื่อง
 จากเชื่อว่าคงชะตาขัดกัน

๓. ปัจจัยด้านประชากร

๓.๑ อายุ ปัจจัยด้านอายุนี้ไม่มีผู้ศึกษามาก่อนว่าจะมีผลต่อทัศนคติของบิคมารคาที่มีต่อการ
 สมรสของบุตรหรือไม่ จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะนำมาพิจารณา สำหรับในชนบทนั้นอายุของบิคมารคา

^{๗๒} Ibid., pp. 216 - 217

^{๗๓} Andrew Collever, "The Family Cycle in India and the United States," American Sociological Review, Vol. 28, No. 1, Feb. 1963, pp. 86 - 96

ไม่น่าจะมีผลทำให้ทัศนคติของบิดามารดาที่มีอายุมาก ต่างไปจากบิดามารดาที่มีอายุน้อย เพราะใน
ขณะพ่อแม่ยังต้องการให้บุตรแต่งงานเร็ว นอกจากเพื่อผลประโยชน์ในด้านแรงงานแล้ว ก็อยาก
ให้บุตรของตนได้ก่อสร้างสร้างตัว และมีครอบครัวเป็นหลักเป็นฐานเพิ่มความมั่นคงของวงศ์ตระกูล

๓.๒ อายุแรกสมรส สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวกับอายุแรกสมรสของบิดามารดา ก็ไม่มีผู้ศึกษามา
ก่อน เช่นกันว่าจะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการสมรสของบุตรหรือไม่อย่างไร จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะได้นำ
มาศึกษาในครั้งนี้นี้ เพราะอาจจะมีผลต่อทัศนคติในการกำหนดอายุที่เหมาะสมในการสมรส
ของบุตร คือ บิดามารดาที่มีอายุแรกสมรสน้อย อาจจะมีทัศนคติที่ต้องการให้บุตรสมรสเมื่ออายุน้อย
เช่นเดียวกับตนก็ได้

แนวความคิดที่สำคัญในวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานใด ๆ หากมุ่งที่จะศึกษา
เพื่อค้นคว้าหาข้อเท็จจริง เกี่ยวกับปัจจัยอันอาจมีผลต่อทัศนคติของบิดามารดาที่มีต่อการสมรสของ
บุตรในเขตชนบท อย่างไรก็ตาม ใด ๆ ก็ ผู้ศึกษาได้ตั้งแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ อันอาจมีผลต่อ
ทัศนคติของบิดามารดาที่มีต่อการสมรสของบุตรไว้ เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้คือ.-

- ๑. บิดามารดาที่มีอาชีพในทาง เกษตรกรรมน่าจะต้องการให้บุตรสมรสเมื่ออายุน้อย
- ๒. บิดามารดาที่มีอาชีพในทาง เกษตรกรรมน่าจะต้องการให้บุตรของตนอยู่รวมใน
ครอบครัวด้วยกันหลังที่สมรสแล้ว
- ๓. บิดามารดาที่มีฐานะยากจนน่าจะต้องการให้บุตรสมรสเมื่ออายุน้อย
- ๔. บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงน่าจะต้องการให้บุตรสมรสเมื่ออายุมาก
- ๕. บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงจะยินยอมให้บุตรได้เลือกคู่สมรสเอง
- ๖. แบบครอบครัวของบิดามารดาน่าจะมีผลต่อแบบครอบครัวของบุตร หลังการสมรส
- ๗. บิดามารดาที่มีความ เชื่อถือในสิ่งนอกเหนือธรรมชาติน่าจะมีส่วนต่อการเลือกคู่สมรส
ของบุตร
- ๘. อายุปัจจุบันของบิดามารดาน่าจะมีผลต่อทัศนคติในการกำหนดอายุที่เหมาะสมในการ
สมรสของบุตร
- ๙. อายุแรกสมรสของบิดามารดาน่าจะมีผลต่อทัศนคติในการกำหนดอายุที่เหมาะสมใน
การสมรสของบุตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ประการแรก มุ่งที่จะศึกษาดังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัจจัยที่อาจยังผลต่อทัศนคติของบิดามารดาในเรื่องการสมรสของบุตร เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและประชากร
- ประการที่สอง ทราบทัศนคติของบิดามารดาที่มีต่อการสมรสของบุตรชายและหญิงในร้านค้าต่าง ๆ เช่น อายุที่เหมาะสมในการสมรส การเลือกคู่ครอง และแบบครอบครัวของบุตรภายหลังการสมรส
- ประการที่สาม มุ่งที่จะให้เกิดแนวทางการศึกษาเรื่องนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- ประการสุดท้าย วิทยานิพนธ์นี้อาจใช้เป็นเอกสารที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาประกอบการวางนโยบายในการแก้ไขปัญหาประชากรได้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาดังทัศนคติของบิดามารดาที่มีต่อการสมรสของบุตรทั้งชายและหญิงในร้านค้าต่าง ๆ เช่น อายุที่เหมาะสมในการสมรส การเลือกคู่ครอง และแบบครอบครัวของบุตรภายหลังการสมรส โดยจะแยกศึกษาอย่างละเอียดถึง

- ทัศนคติของบิดาที่มีต่อการสมรสระหว่างบุตรชาย - บุตรหญิง
- ทัศนคติของมารดาที่มีต่อการสมรสระหว่างบุตรชาย - บุตรหญิง

และจะศึกษาดังปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ประชากร ที่อาจจะยังผลต่อทัศนคติในด้านนี้ โดยจะแยกพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

๑. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ ฐานะของครอบครัว เป็นต้น
๒. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การศึกษา แบบครอบครัว และความเชื่อที่นอกเหนือธรรมชาติซึ่งเกี่ยวข้องกับในด้านการสมรส
๓. ปัจจัยทางประชากร ได้แก่ อายุ รวมทั้งอายุแรกสมรสด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงทัศนคติของบิณฑบาตที่มีต่อการสมรสของ บุตรชายและหญิง ทั้งในค่านิยมที่คิดว่าเหมาะสมในการสมรส การเลือกคู่ครอง และแบบ ครอบครัวยุคใหม่ของบุตรภายหลังการสมรส รวมทั้งจะได้ทราบถึงความแตกต่างของทัศนคติในค่านิยมของ คนไทยในชนบทที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยที่อาจ จะยังผลต่อทัศนคติที่เกี่ยวกับการสมรสของบุตรนอกคอก

การศึกษาในเรื่องนี้มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อภาวะเจริญพันธุ์ ดังนั้นผลจากวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ จึงเป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์อีกเรื่องหนึ่ง และอาจจะใช้เป็นข้อมูลที่จะ นำไปพิจารณาเพื่อวางนโยบายในการแก้ไขปัญหาประชากร อันเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายในการ พัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.

คำนิยามของคำต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์

อายุแรกสมรส	หมายถึง อายุของชายและหญิง เมื่อทำการสมรสครั้งแรก
ทัศนคติในเรื่องการสมรส	หมายถึง ความคิดเห็นในเรื่องอายุแรกสมรสที่คิดว่าเหมาะสม การเลือกคู่สมรส และแบบครอบครัวของคู่สมรส
ความเชื่อสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ	หมายถึง ความเชื่อถือนในเรื่องการคุ้มครองชะตาคู่สมรส
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	หมายถึง โอกาสทางเศรษฐกิจอันอาจยังผลต่อทัศนคติในเรื่องการสมรส ได้แก่ อาชีพและฐานะของครอบครัว
ปัจจัยทางสังคม	หมายถึง แรงจูงใจทางสังคมอันอาจยังผลต่อทัศนคติในเรื่องการสมรส ได้แก่ ระดับการศึกษา แบบครอบครัว ความเชื่อสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ
ปัจจัยทางด้านประชากร	หมายถึง แรงจูงใจ และแรงผลักดันทางด้านประชากรอันอาจยังผลต่อทัศนคติในเรื่องการสมรส ได้แก่ อายุปัจจุบัน อายุแรกสมรส เป็นต้น
จำนวนบุตรทั้งหมด	หมายถึง จำนวนบุตรทั้งหมดที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน